

Көк боручүлөрдөн

**ЮНЕСКОнун Адамзат маданиятынын материалдык эмес мурастарынын
Репрезентативдүү тизмесине Мамлекеттер аралык Жыйындын тарабынан 2015 ж.
кыргызүүсүнө болгон сунуштоону даярдоого катышгандыгынын жана макулдугунун
билдирүүсү**

Statement of Participation and Agreement of the Community of the players of Kok boru and its bearers with nomination file of the Kok boru, Kyrgyz traditional horse game for its possible inscription in 2015 on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity by the Intergovernmental Committee of the UNESCO Convention for the Safeguarding Intangible Cultural Heritage

Recu CLT / CHT / ITH
Le 28 MARS 2014
N° 0223

Биз, Көк боручүлөр, ушул жолугушууда аталган сунуштоону мазмунун окуп/угуп чыгып, өзүбүздүн сын-пикирибизди билдирип, төмөнкүлөрдү баса белгилейбиз: / *We, the community of the players of Kok boru and its bearers, actively participated in the elaboration and preparation of the nomination file. Therefore, declare the following:*

1. Биз ушул сунушту даярдоого жана жазууга толугу менен катыштык.
That we participated in the preparation phase of the nomination file and applied our efforts in drafting and revising it.
2. Биз сунуштун мазмунун толук түшүнөбүз жана сунушка киргизилген өзгөртүүлөр менен таанышып чыгып, «Көк борү, кыргыз улуттук ат оюн» жөнүндө сунушта берилген маалымат туура экендигин далилдейбиз. Ошондуктан, «Көк борү, кыргыз улуттук ат оюн» жогоруда аталган тизмеге кирүүсүнө макулдугубузду беребиз.
That we fully understand the content of the nomination file and give our consent for this nomination file to be submitted for possible inscription on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.
3. Көк борүнү сактоодо, колдоодо, өнүктүрүүдө жана ошондой эле бул мурасты өсүп келе жаткан жаш муундарга өткөрүп берүүдө – биз, бири-бирибизди терең урматтоо менен биргеликте иш алып бараарыбызды билдиребиз.
Our strong commitment to respect one another and work together in order to safeguard, transmit and develop the traditional knowledge about Kok boru.

Бишкек, Кыргыз Республикасы, 22 март 2014 ж./Bishkek, Kyrgyz Republic, March 22, 2014.

1. Чүй обл. Көк Борү федерациясынын президенти *С. А. Ашигунов*
2. Талас обл. Көк Борү федерациясынын вице-президенти *И. А. Ибрагимов*
3. КР. Чүй обл. спорт уюмдары башкармалыгынын директору
4. Нарын облусунун спорт тармагынын координатору *Т. Асманов*
5. Нарын облостонун боюнча улуттук оюндардын методисы *С. Мусунов*
6. Талас облусунун Көк Борү федерациясынын вице-президенти *Анорбеков, С. Т.*
Ибрагимов Р. А.

7. презенту Долгушаеву Д.К. Ташкент.
Насик-кел би муитук омон боюнча координатору
Миязов Таалайбек Кажабекович.

8. Ташкент олимлари "Кан Бару" федерациянинг
методиси Омурзаков Д.О.

Кыргыз Республикасынын
ЮНЕСКО иштери боюнча
Улуттук комиссиясынын
төрагасынын орун басары,

Жогорку Кеңештин эл депутаты
К.Самаковго

КАЙРЫЛУУ

Биз Ысык-Көл облусунун «Көк бөрү» федерациясы элдин атынан, Көкбөрү жана ат оюндарына кызыккан күйөрмандардын атынан, Кыргыз Улуттук «Көк бөрү» ат оюнун ЮНЕСКОнун тизмесине каттап берүүңүздү Сизден суранабыз.

Ысык-Көл облусунун
Жети-Өгүз районунун
«Көк бөрү» командасы

Самаков Кадрам Жаалди

Mr. Samakov Karganbek

Vice-Chairman of the National Commission of the Kyrgyz Republic for UNESCO,

Member of the Parliament of the Kyrgyz Republic.

Statement

We are the representative of the community players of Kok Boru of the Issykkul region hereby certify that the nomination file “Kok boru, Kyrgyz traditional horse game” was elaborated in close collaboration with our community and with our consent.

Issykkul region

Team of community Jeti Oguz

Kubatov Kayrat

Кыргыз Республикасынын
ЮНЕСКО иштери боюнча
Улуттук комиссиясынын
төрагасынын орун басары,

Жогорку Кеңештин эл депутаты
К.Самаковго

КАЙРЫЛУУ

Биз Ысык-Көл облусунун «Көк бөрү» федерациясы элдин атынан, Көкбөрү жана ат оюндарына кызыккан күйөрмандардын атынан, Кыргыз Улуттук «Көк бөрү» ат оюнун ЮНЕСКОнун тизмесине каттап берүүңүздү Сизден суранабыз.

Ысык-Көл облусунун
Ак-Суу районунун
«Көк бөрү» командасы

Сапарбеков А

K. Samakov,
Member of the Parliament of
Kyrgyz Republic,
Vice Chairman of National Commission of
Kyrgyz Republic for UNESCO

Statement

We are the representatives of the Kok-boru players' community of Issykkul region of Ak-Suu district hereby certify our consent with regard of the content of the nomination file "Kok-Boru, Kyrgyz traditional horse game" for the Representative List of UNESCO on Intangible Cultural Heritage.

Issykkul region

Ak-Suu district

Saparbekov A.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫ
ТАЛАС ОБЛУСУНУН
«КОК БОРУ»
ФЕДЕРАЦИЯСЫ

КЫРЫЗСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ТАЛАССКАЯ ОБЛАСТНАЯ
ФЕДЕРАЦИЯ
«КОК БОРУ»

Талас облусу, Талас шаары

Таласская область, город Талас

« 06 » 02 2014ж.

№ 1

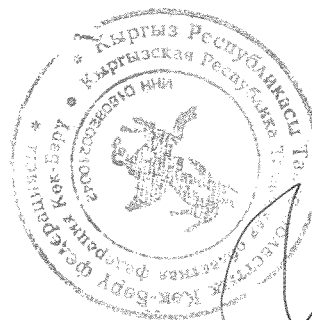
Кыргыз Республикасынын
ЮНЕСКО иштери боюнча
Улуттук комиссиясынын
торагасынын орун басары,
Эксперттик топтун жетекчиси,
Жогорку Кенештин эл депутаты
К.Самаковго

Сизге Талас облустук «Кок Бору» федерациясынын атынан, Талас облусунун кокборучулорунун жана ат оюндарына кызыккан инсандардын атынан кайрылып, Кыргыз улуттук ат оюндарын жана анын ичинен «Кок Бору» ат оюнун ЮНЕСКОнун тизмесине каттатып беруунузду суранабыз.

Кыргыздын намысын коргоп, туболуко унуткус жана талашкыс кылып улуттук ат оюндарын ЮНЕСКОнун тизмесине каттоо иштеринде Сизге жана комоктошуп иш алып барып жаткан эксперттик топко албан ийгиликтерди каалайбыз!

Терен урматтоо менен,

Талас облустук «Кок Бору»
Федерациясынын Президенти

Т.Бегалиев

K. Samakov,
Member of the Parliament of
Kyrgyz Republic,
Vice Chairman of National Commission of
Kyrgyz Republic for UNESCO

Statement

We are the representatives of the “Kok-Bory” Federation of Talas region, on behalf of all Kok-boru players’ community; hereby certify our consent with regard of the content of the nomination file “Kok-Boru” for the Representative List of UNESCO on Intangible Cultural Heritage.

Kok-Boru traditional game is very important national horse game in Kyrgyz Republic, and we hope that it will be included in Representative List of UNESCO. We expect that the game will contribute to the future development of Intangible Cultural heritage of the Kyrgyz Republic.

With respect,

President of the Federation “Kok-Boru” of Talas region T. Begaliev

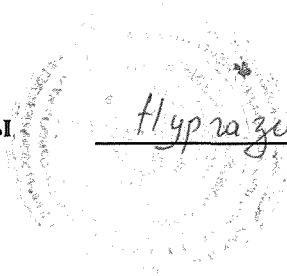
Кыргыз Республикасынын
ЮНЕСКО иштери боюнча
Улуттук комиссиясынын
төрагасынын орун басары,
Жогорку Кеңештин эл
депутаты К.Самаковго

КАЙРЫЛУУ

Сизге белгилүү болгондой Кыргыз элинин илгертеден ойнолуп келе жаткан, биздин ата-бабаларыбыздан сакталып калган «Көк-бөрү» ат оюндары бар.

Биз Нарын облусунун «Көк-бөрү» федерациясы элдин атынан, «Көкбөрү» жана ат оюндарына кызыккан күйөрмандардын атынан, Кыргыз Улуттук «Көк-бөрү» ат оюнун ЮНЕСКОнун тизмесине каттап берүүңүздү Сизден суранабыз. Буйруп катталып калса: келечек муунга, туристтердин көбөйүшүнө, деги эле Кыргызстандын бир кыйла алдыга жылышына жакшы болот эле.

Нарын облусунун
Жумгал районунун
«Көк бөрү» командасы

Нургазиев Азамат

**K. Samakov, Member of Parliament,
Vice Chairman of
National Commission of
Kyrgyz Republic for UNESCO**

Appeal

As you know, the traditional game Kok-Boru is the horse game, transmitted from generation to generation by our ancestors, and which playing by Kyrgyz people for a long time.

We are the representatives of the “Kok-Bory” Federation of Naryn region, on behalf of the players and bearers of Kok-Boru game, hereby certify our consent with regard of the content of the nomination file “Kok-Boru, Kyrgyz traditional horse game” for the Representative List of UNESCO on Intangible Cultural Heritage. We hope that this will contribute to the future of our society and further development of our game.

Naryn region

Jungal district

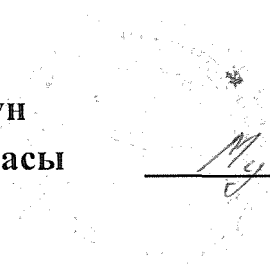
Nurgaziev Azamat

Кыргыз Республикасынын
ЮНЕСКО иштери боюнча
Улуттук комиссиясынын
төрагасынын орун басары,
Жогорку Кеңештин эл
депутаты К.Самаковго

Урматтуу Карганбек Садыкович,

Нарын облусунун Ак-Талаа районунун «Көк-бөрү» командасынын атынан, жалпы эле Кыргыз элинин атынан Сизге чоң үмүт менен кайрылып, Кыргыз Улуттук «Көк-бөрү» ат оюнун ЮНЕСКОнун тизмесине каттап берүүнүздү суранабыз.

Нарын облусунун
Ак-Талаа районунун
«Көк-бөрү» командасы

Мукашов Кенеш

**K. Samakov, Member of the Parliament,
Vice Chairman of
National Commission of the Kyrgyz Republic
for UNESCO**

Dear Karganbek Sadykovich,

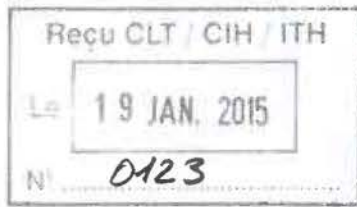
We are representatives of “Kok-Boru” team of Naryn region, Ak-Talaa district, also on behalf of all people of our district; hope of including traditional horse game "Kok-Boru", transmitted by the Kyrgyz people from generation to generation, into the Representative List of UNESCO.

Naryn oblast

Ak-Talaa district

“Kok-Boru” team

Mukashev Kanat

Provided by Nurislam Almazovich Esenamanov, leader of the *Jele-Döbö* team from *Jeti-Ögüz* district of the *Issyk-Kul* region, Kyrgyz Republic:

In support of the national nomination for the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity, *Jele-Döbö* team has been conducting activities to introduce and transmit skills on the national *Kök Börü* game to the younger generation. The game is played every year during feasts, commemorations and celebrations. For instance, a competition dedicated to the celebration of the 175th anniversary of Kyydyr Ake (Toktosh) was held very recently. *Jele-Döbö* team won the Grand Prix of this competition.

I wish to state that the *Kök Börü* game is of special significance in the Kyrgyz culture.

N. Esenamanov
Leader, *Jele-Döbö* team
[signed]

Кыргыз Республикасынын Нысак Коом
областынын Жети-Өзүз районунда "Жеңе - Додо"
командамын жетекчиси Динаманов
Нурисали Аманжолбеков!

Биз материялдык эмес мурдагы
мурдагы элтип камчылыгы
боюнча Жеңе - Додо командамын кийинки
мурдагы Жок бару оюну менен тоокоо -
тырдуу жана үрөттү боюнча мурдагы
барыбыз. Жок бару оюну аяк тойлордо,
майрамдарда жана айык айыктын
жанында аяк болуп өткөн (Жоктош) Жандыр
акенин 145 жылдык мааракесине арнаган
мурдагы өткү. Биз мурдагы "Жеңе - Додо"
командамын баш байлени жетип аягы.
Жок бару оюну кыргыз элинин мурдагы -
тында ошолчо орунду ээлейт.

"Жеңе - Додо" командасынын
жетекчиси! Динаманов Н. А.

Provided by Adilet Tobchubekovich Aegeyev, leader of the *Chyrpykty* team from the *Issyk-Kul* district of the *Issyk-Kul* region, Kyrgyz Republic:

By this letter we report in support of the national element nomination for the UNESCO Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity: the *Kök Börü traditional* game is one of the national Kyrgyz equestrian sports. Since the ancient times *Kök Börü* has been practiced continuously at large scale celebrations, feasts, commemoration events.

Our team has also been participating in such celebrations. Every year on the 21st of March while celebrating Nowruz national holiday, our team successfully performs and achieves leading awards.

The *Kök Börü* game is exceptionally useful for the health. It is the type of national game that keeps the player sturdy and nimble.

A. Aegeyev
[signed]

Үшүр кат менен билдиребиз.

Кыргыз Республикасынын Баск-Кол Блусурук,
Баск-Кол районундагы "Чорнокто" команда -
сынак материалдык эмес маданий
мурастардын элементтик камынасы:

"Кок бөрү" кыргыздын улуттук оюндарынын
бири болуп эсептелет. Кок бөрү ичирткен
бери чоң салтанаттарда, майрамдарда,
ам тейлерде узгүлтүксүз өңөлүп келет.

Биз дагы мындай салтанаттарга,
майрамдарга камышып келебиз. 21-майта
Корфуз майрамына кам салып болуп
келген мергешке "Чорнокто" командасы да
камышып алдыкты өңөлүштүрүп 29
болдук.

"Кок бөрү" оюну мичиттердин ден
сөөлүгүна өтө пайдалуу жана алардын
гадран, ыкгам болушунан жардам бере
турган улуттук ам оюндарынын бири
болуп эсептелет.

Мындай оюндар кыргыздын чоң ам
оюндарынын элестерине өңөлүп да өңөрү -
лүп турган.

Биздин команда чам камыкестерде
ботон мергештерге да камышып алдыкты
арундарда батыштын келишүүдө.

"Чорнокто" командасынын
Башчысы

Зейн Абдулат
Тойгубеков

Эки

Provided by Amangeldi Sabyrov from the *Ton* district of the *Issyk-Kul* region, Kyrgyz Republic:

Since the ancient times the *Kök Börü* game has been practiced by the Kyrgyz with an exceptional interest. One can see young people in teams playing the game in all places.

Our team has won the 2nd place in the *Kök Börü* game organized recently in celebration of the 150th anniversary of *Namazbek Baatyr* (Kyrgyz National Hero). Since 2001 our team has been active in participating in the games at district, regional and republican level and has won numerous prizes.

Lately, my 10 years old son demonstrated his interest in playing the *Kök Börü* game. Hopefully, I will be able to pass on to my son my knowledge and share my experience. It is important to popularize and preserve the *Kök Börü* game in order for our men to remain physically strong, healthy, courageous and cheerful.

A. Sabyrov
[signed]

Жогоркудагы шарттарда берилген
көк бөрү кичүү менен айналган
келген. Маңай өстүрүм баарлар
тон-тонго бөлүнүп алып айып
түрөттөрүн ар тараптан көрүүгө
болот.

Биздин айында маңайга эки
Намазбек баатырдын 150 жылдыгына
арнаган мааракеде Көк бөрү
оюнуна 2-орунду алдык.

Биздин тон 2001-жылдан берилген
айымактык, облустук, республикалык
деңгээлде уюштурулган оюнуна
кабинет, байышы оюнуларды
ээлеп келет.

Акыркы мезгилдерде менен
10 маңайга уулу абдан кызыгып
турат. Бүгүнкү аял да ошун менен
аял туруп үйрөтөт. Көк бөрү
оюну маңайга, сайгоо керек.
Биздин келечектеги эр аялдын
минималдык чондор денешуу, аркан,
кычуу болот.

Ошол-Көл, Тоң району
Сайы - Садыров, Аманжол

Provided by Kanimet Abayevich Isabayev, chairman of the *Toktogul Ata* public foundation from *Barpy* village of the *Jalalabat* region, Kyrgyz Republic:

Toktogul Ata public foundation has been conducting its activities since 1999. Since then, our foundation has been providing support and financial assistance in organizing the *Kök Börü* game with the purpose to strengthen harmony and unity between the villages, to preserve and reinforce our rich national horse games such as *Kök Börü*, *At Chabysh*, *Jamby Atysh*, etc.

Among the many achievements of our foundation's efforts, we consider the successful performance of some of the teams and individual players (who have received support from our foundation) at the World Nomadic Games that took place this year in *Cholpon-Ata* city of the *Issyk-Kul* region.

It is the firm commitment of the foundation to further contribute to the preservation and reinforcement of our national sports.

K. Isabayev
[signed]

Жалал-Абад областынын Барно айылынын «Шоктогур-Ата» колледждин фонду өз ишмердүүлүгүн 1999-жылдан тарта өз ишмердүүлүгүн жүргүзүп келе жатат. Ушул жылдар аралыгында биздин фонд көргөздөн унуттук оюну - «Көк бөрү» өткөрүп, оюн үчүн фонддун кадынасынан атадан байге болуп келебиз. Биздин фонд айыл аралык интимаакты гандоо жана унуттук ат оюндарын сактоо, өнүктүрүү максатында көк бөрү, ат чабыш, жамбыл атош сыяктуу оюндарда байма-бай өткөрүп келе жатат.

Дагы бир жетишкендик катары, унуттук оюну жана Чолпон-Ата шаарында болуп өткөн Дубнолук көчмөндөр оюнунда биздин фонд демөөрчүлүк көпкөн айрым топтор жана эр азаматтар байгелүү оюндарга ээ болду.

Фонд мөндөн ары да унуттук оюндары - биздин сактоого жана өнүктүрүүгө алыш кошмо берилет.

«Шоктогур-Ата»
колледждин фондунун
жетекчиси

Исабаев
Камилет
Исабаев
Иса

Provided by Asmat Baigaziev, leader of the *Ak-Kula* team from the *Lenin* village and *Naryn* city of the *Naryn* region, Kyrgyz Republic.

Among the national games we are most interested in the *Kök Börü* game.

Since childhood we are used to playing this game at the field after the school. In the course of time, we created our team and started to compete with the teams from the neighbouring villages.

Kök Börü game is of greatest meaning for the Kyrgyz people. We are committed to further promotion of this game in order to transmit it to the younger generations. Anyone interested in the game is welcome to join to watch and learn.

A. Baigaziev
Leader, *Ak-Kula* team

Бизди унутуун оюндарды ишкен
Кок бору абдан кызыгырат. Бизге кериди-
ден эне мектептен тарагандан кийин
чогулуп алып, таалада ойногубуз. Бара-
бара оюнго мон тузуп алып
кошуна айылдык балдар менен
мелдешип ойной баштадык. Бизди
айтолбундан чыккан бизнесмендер
колдоп, спонсор болуп материалдык
кайган жардам берип турушат.
Кок бору оюну кыргыздар үчүн өтө
маанилүү. Бул оюнду таштабай,
кийинки балдарга үйрөтөбүз. Кызмекчилерге
тоскоолдук жок. Биздин кешик көрүп,
үйрөтсө болот.

Карын шаары, Ленин айылы
"Ак кыял" командасынын
башчысы.

Аскар Байрашев
Биздин